Strategisch inkoopkader 2014

Deze regeling is in werking getreden op 04-12-2014.

Wetstechnische informatie

Gegevens van de regeling

Overheidsorganisatie	gemeente Venlo
Officiële naam van de regeling	Strategisch inkoopkader 2014
Citeertitel	Strategisch inkoopkader 2014
Deze versie is geldig tot (als de vervaldatum is vastgesteld)	
Vastgesteld door	gemeenteraad
Onderwerp	bestuur en recht

Opmerkingen m.b.t. de regeling

Geen.

Wettelijke grondslag(en) of bevoegdheid waarop de regeling is gebaseerd

1. Aanbestedinsgswet 2012

Regelgeving die op deze regeling is gebaseerd (gedelegeerde regelgeving)

Geen.

Overzicht van in de tekst verwerkte wijzigingen

Datum inwerkingtreding	Terugwerkende kracht t/m	Betreft	Datum ondertekening Bron bekendmaking	Kenmerk voorstel
04-12-2014	*01-01-2014*	*nieuwe regeling*	*26-11-2014 Gemeenteblad jaargang 2014, nummer 71157 d.d. 03-12-2014*	*14-10131*

Strategisch inkoopkader 2014

Deze regeling is in werking getreden op 04-12-2014.

Het strategisch inkoopkader 2014

De raad van de gemeente Venlo;

gelezen het voorstel van het college van 16 september 2014, registratienummer 14-10131;

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet en op de Aanbestedingswet 2012 c.a., Staatsblad

2012, 542;

besluit(en) vast te stellen:

Het strategisch inkoopkader 2014

In het Coalitieprogramma Venlo 2014-2018 “Verbinden vanuit Vertrouwen en Verantwoordelijkheid” is als speerpunt onder 4.5 opgenomen “Minder regels en voorwaarden”. In het Coalitieprogramma is dit als volgt uitgewerkt:

“Binnen de bestaande wet- en regelgeving zullen wij maximaal de ruimte zoeken om het euregionale bedrijfsleven de kans te geven mee te doen in werkzaamheden die door de gemeente Venlo en de regio worden ingekocht. We zullen onze eigen aanbestedingsprocedures tegen het licht houden en deze vereenvoudigen en in omvang afstemmen op de mogelijkheden van euregionale en maatschappelijk verantwoorde ondernemingen. Hierbij hebben we ook aandacht voor social return.

We zetten het mes in bovenwettelijke lokale voorwaarden die de gemeente Venlo zelf nog bovenop de Europese richtlijnen aan inkoop- en subsidiecriteria heeft gesteld. Deze extra voorwaarden zijn niet nodig of verplicht, dus moeten we ze onszelf ook niet opleggen. Ruim baan voor de ondernemers uit Venlo en onze euregio!”

Binnen de gemeente wordt hard gewerkt aan het professionaliseren van de inkoopfunctie. Doelstelling is het realiseren van een centrale inkoopfunctie. Daarnaast wordt ook invulling gegeven aan regionale samenwerking op het gebied van inkoop. Zo zijn de afgelopen periode in regionaal verband aanbestedingsprocedures in gang gezet voor inkoop van zorg in het kader van de decentralisaties. Daarnaast streven we ernaar om met minder regels en voorwaarden te werken. Dat betekent loslaten in vertrouwen. Dat loslaten doen we geleidelijk om onnodige rechtmatigheidsrisico’s te beheersen. Dat betekent dat met het toenemen van de professionalisering van de inkopen de regels gaan afnemen. Daarmee geven we invulling aan de kanteling van rechtmatigheid naar doelmatigheid.

In het voorliggende aangepast Strategisch inkoopkader 2014 staan de kaders waarbinnen de gemeente Venlo haar inkoopactiviteiten uitvoert. Doel van het Strategisch inkoopkader is de gemeentelijke organisatie in staat te stellen om doelmatig, rechtmatig, integer en transparant in te kopen. Kortom het streven naar professionele inkoop. Professionele inkoop en daarmee dus ook het strategisch inkoopkader beoogt:

* doelmatige, rechtmatige en verantwoorde besteding van publieke gelden;
* het reduceren van risico’s op schadeclaims door niet rechtmatig uitgevoerde (Europese) aanbestedingen;
* integriteit en betrouwbaarheid van zowel opdrachtgever als leverancier;
* eerlijke en gelijke kansen voor leveranciers;
* maximale toegankelijkheid van overheidsopdrachten voor leveranciers;
* stimuleren van de lokale en regionale werkgelegenheid en kennisontwikkeling, ook voor mensen met

afstand tot de arbeidsmarkt;
* optimale innovatie/duurzaamheid van in te kopen leveringen, diensten en werken;
* het hanteren van een eenduidige, transparante en heldere werkwijze;
* optimalisatie van het bedrijfsresultaat en bedrijfsvoering.

Deze speerpunten kunnen worden samengevat in 6 doelstellingen van inkoop, namelijk:

a. doelmatigheid
b. rechtmatigheid
c. integriteit
d. duurzaamheid
e. social return
f. MKB vriendelijk aanbesteden

Bedacht dient te worden dat alle doelstellingen relevant zijn, maar ze tellen niet op elk moment en voor elke inkoop even zwaar. Inkopen binnen de gemeente is het continu zoeken naar een balans, waarbij het onderlinge belang van deze doelstellingen voortdurend wordt afgewogen.

Leeswijzer

In het onderstaande worden de genoemde 6 doelstellingen nader uitgelegd. Vervolgens komen de marktbenaderingen en aanbestedingsprocedures aan bod, incl. de mogelijkheden tot afwijking. Tenslotte ronden we af met een praktisch punt.

I. Doelstellingen

a. Doelmatigheid

In het Coalitieprogramma Venlo 2014-2018 is een forse taakstellende bezuiniging opgenomen voor inkoop. Deze besparing dient gerealiseerd te worden door een verdergaande kanteling van rechtmatigheid naar doelmatigheid van onze inkooporganisatie, alsmede verregaande samenwerking op inkoop met externe partijen.

De gemeente Venlo bevordert doelmatig aanbesteden, dat wil zeggen het op zodanige wijze aanbesteden dat een zo efficiënt en effectief mogelijke inzet van geldelijke middelen wordt bereikt. Hierbij wordt gekeken naar het beheersen en verlagen van de totale kosten voor de gemeente (Total cost of ownership), waarbij een optimale prijs-kwaliteit verhouding wordt bereikt binnen door de gemeente vastgestelde voorwaarden.

b. Rechtmatigheid

De gemeente Venlo streeft naar een rechtmatige en verantwoorde besteding van publieke gelden en naar het reduceren van risico’s op schadeclaims door (Europese) aanbestedingen rechtmatig uit te voeren.

Naast doelmatigheid is rechtmatigheid een belangrijk uitgangspunt voor inkopen. Rechtmatig inkopen wil zeggen handelen conform het wettelijk kader (zie hierna). De gemeente Venlo is verplicht tot naleving van de nationale en Europese wet- en regelgeving. Aanvullende regels worden enkel nog gesteld om te komen tot een professionele inkooporganisatie die de in dit kader genoemde doelstellingen realiseert. Dit geldt voor alle inkopen van leveringen, diensten en werken. Een belangrijk doel van deze wetgeving is het stimuleren van de vrije markt en eerlijke concurrentie.

Rechtmatig handelen is één van de voorwaarden voor het verkrijgen van een goedkeurende controleverklaring van de externe accountant. Hierbij geldt dat een aantoonbare verantwoording van de gevolgde inkoop- en aanbestedingsprocedures essentieel is. Het strategisch inkoopkader draagt hier nadrukkelijk aan bij.

Op inkopen binnen de gemeente Venlo is het volgende wettelijk kader van toepassing.

- Gemeenschapsrecht:
  - o Het EG-verdrag met daarin de EG-beginselen van vrij verkeer van goederen, werknemers, dienstverlening en vestiging die in aanbestedingstermen worden vertaald doordat bij alle aanbestedingen (zowel boven als onder de Europese drempel) transparant, objectief en non-discriminatoir dient te handelen en daarbij geen disproportionele eisen mag stellen.
  - o De Europese Richtlijnen, vooral de Europese Richtlijn betreffende de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor werken, leveringen en diensten (2004/18/EG).
- Nederlandse wetgeving:
  - o In het bijzonder de Aanbestedingswet 2012 en het Aanbestedingsbesluit (AMvB);
  - o De Gids Proportionaliteit, die in het Aanbestedingsbesluit als verplicht richtsnoer is aangewezen.
  - o Het Aanbestedingsreglement Werken 2012 (ARW 2012), het reglement voor het aanbesteden van opdrachten voor werken en aan werken gerelateerde leveringen en diensten dat in het Aanbestedingsbesluit als verplicht richtsnoer is aangewezen.
  - o Richtsnoer Leveringen en diensten (nog niet vastgesteld).
  - o De Gemeentewet, op basis waarvan de gemeentelijke administratie wordt gecontroleerd en waarin de bevoegdheid tot het aangaan van privaatrechtelijke rechtshandelingen is geregeld (zie ook het gemeentelijke mandaatbesluit en budgethoudersregeling).
  - o De wet BIBOB die de integriteitsbeoordeling van leveranciers bevordert.
  - o De Algemene wet bestuursrecht (algemene beginselen van behoorlijk bestuur).
  - o Het Burgerlijk Wetboek (precontractuele goede trouw; redelijkheid en billijkheid).

c. Integriteit

Bij het verstrekken van opdrachten handelt de gemeente Venlo als een professionele opdrachtgever integer, wat wil zeggen dat alle inkopen op objectieve, transparante en niet-discriminerende wijze worden uitgevoerd. Dit betekent dat alle leveranciers gelijke kansen hebben.

De integriteitsdoelstelling houdt daarnaast ook in dat de gemeente Venlo uitsluitend opdrachten wil verlenen aan integere leveranciers. Deze dienen betrouwbaar te zijn en zich niet bezig te houden met criminele activiteiten. Op het moment dat hier niet aan wordt voldaan, wordt de leverancier uitgesloten als (mogelijke) leverancier. Potentiële leveranciers worden hierop getoetst met inachtneming van de Aanbestedingswet en de wet Bevordering Integriteitsbeoordeling door het Openbaar Bestuur (BIBOB), hiertoe kan een Gedragsverklaring aanbestedingen gevraagd worden dan wel een toetsing door het bureau BIBOB plaatsvinden.

d. Duurzaamheid

Duurzaam inkopen is het toepassen van milieu en sociale criteria in alle fasen van het inkoopproces, opdat dit uiteindelijk leidt tot de daadwerkelijke levering van duurzame producten, diensten en werken. Bij milieuaspecten gaat het om het effect van het product of productieproces op het milieu, bijvoorbeeld energie of materiaalgebruik. Bij sociale aspecten betreft het thema's als kinderarbeid en mensenrechten.

De laatste jaren is er veel aandacht voor duurzaam inkopen en het stimuleren van innovatie. De gemeente heeft hierin een voorbeeldfunctie richting inwoners, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven en streeft er naar om in 2015 alle inkopen en aanbestedingen (100%) duurzaam in te kopen door het toepassen van de duurzaamheidscriteria van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu en specifiek voor de gemeente Venlo het integreren van C2C-benadering binnen haar inkoop.

Volgens de Strategische visie Venlo 2030 en in het bijzonder het programma innovatieve en excellente stad wil de gemeente excelleren in duurzaamheid en daarin wat betreft innovatie voorop lopen. Onze gemeentelijke inkopen bieden de kans om ook als organisatie daadwerkelijk mee te werken aan het realiseren van de ambities deze visie alsmede ook om onze voorbeeldfunctie op dit gebied te vervullen. Bijkomend voordeel is dat door het stimuleren van innovatie bij onze leveranciers ook wordt gewerkt aan het verhogen van het opleidingsniveau van onze bevolking alsmede ook het aandeel mensen uit de creatieve klasse doet bevorderen.

e. Social Return/ compliance contract

De gemeente Venlo koppelt haar sociale doelstellingen aan het besteden van middelen voor allerlei diensten, werken en leveringen met als doel opleidingsmogelijkheden, werk en stageplekken te creëren voor mensen die nu langs de kant staan. Sociaal ondernemerschap wordt gestimuleerd door met voorrang producten en diensten van sociale ondernemers in te kopen. Social return moet daar waar mogelijk worden toegepast bij alle Europese aanbestedingen en mag worden toegepast bij alle overige aanbestedingen.

Bij de uitwerking van het strategisch inkoopkader (zie hierna) wordt nadere invulling gegeven aan social return, hierbij kan gedacht worden aan:

- een percentage van de aanneemsom wordt aangewend voor het inzetten van werkzoekenden of stagiaires; of
- in het bestek wordt een sociale paragraaf opgenomen die de opdrachtnemer zelf kan invullen. Deze sociale paragraaf moet ruimte bieden aan innovatie en creativiteit om zo de beste vorm van samenwerking te vinden tussen de gemeente en bedrijven en ook tussen bedrijven en organisaties.

Uit het bovenstaande blijkt dat ook de doelstelling social return kan bijdragen aan het realiseren van de strategische visie, want ook deze doelstelling beoogt kennisontwikkeling en innovatie. Ook bij social return geldt dat de gemeente een voorbeeldfunctie heeft.

Wij vinden het daarnaast belangrijk om de werkgelegenheid voor laag opgeleiden te behouden. Bij uitbesteding van taken maken wij een zorgvuldige afweging tussen kwaliteit, kosten en de sociale gevolgen voor personeel. In dit kader wordt social return ingezet als arbeidsmarktinstrument om arbeidsplaatsen, leerbanen en stageplaatsen beschikbaar te stellen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit wordt onder meer gerealiseerd door zoveel als mogelijk taken onder te brengen bij de regionale sociale werkvoorziening, de WAA.

f. Midden- en Kleinbedrijf (MKB) vriendelijk aanbesteden

Als lokale overheid achten wij het wenselijk een bepaling op te nemen omtrent het waar mogelijk stimuleren van deelname aan aanbestedingen door het midden- en kleinbedrijf (MKB) ten behoeve van de lokale en regionale werkgelegenheid. Gelet op de strategische visie en het programma innovatieve en excellente stad willen we door middel van inkoop het MKB ook aanmoedigen om haar innovatiekracht te vergroten.

De grondbeginselen van de aanbestedingsregelgeving zijn gelijke behandeling, transparantie en proportionaliteit. Dit betekent dat de gemeente evenwel geen enkel bedrijf, dus ook geen MKB/ lokale of regionale ondernemer, mag voortrekken bij gunning van opdrachten. Noch mag de overheid onnodige drempels opwerpen voor het inschrijven op aanbestedingen.

Hoe kan de gemeente dan er voor zorgen dat ook het MKB kan meedingen naar opdrachten? Bijvoorbeeld door:

- Geen disproportionele eisen te stellen aan ondernemers. De eisen moeten relevant zijn en in verhouding staan tot de aard en omvang van de opdracht.
- Transactiekosten van aanbestedingen voor inschrijvers zo laag mogelijk te maken. Het voortzetten en aanmoedigen van het vragen naar een eigen verklaring inzake financiële gegoedheid in plaats van het vragen naar diverse bedrijfseconomische ratio's en een bankgarantie, daar waar dat passend is.
- Door bij grote opdrachten gebruik te maken van de zogenaamde percelenregeling (noot: de mogelijkheid om binnen een grote opdracht een deel rechtstreeks bij een leverancier te leggen) (artikel 2.18 Aanbestedingswet).
- Het niet onnodig samenvoegen van opdrachten en indien opdrachten worden samengevoegd, gebruik te maken van percelen
- In afwijking van het kader onder II te kiezen voor een lichtere aanbestedingsprocedure.

Daarentegen acht de gemeente Venlo het onwenselijk, dat leveranciers in een te grote mate van haar afhankelijk zijn. Hiermee wordt voorkomen dat een leverancier niet kan voortbestaan als de gemeente Venlo, om wat voor reden dan ook, als klant wegvalt. Bovendien wordt een leverancier hierdoor gestimuleerd om te innoveren en zich te blijven ontwikkelen om andere potentiële klanten/ opdrachtgevers aan te trekken.

II. Marktbenadering en aanbestedingsprocedures incl. afwijkingen

Inkopen start met het vaststellen van de inkoopbehoefte. Vervolgens moet worden bepaald of de gemeentelijke organisatie zelf in de behoefte kan voorzien (met name door inschakeling van de WAA werkvoorzieningschap) of dat er moet worden overgegaan tot het inkopen van de vraag. Indien wordt besloten tot het inkopen van de behoefte dan is vervolgens de vraag hoe de gemeente het maximale resultaat kan halen uit de markt. Het vaststellen van de te hanteren aanbestedingsprocedure is onderdeel van het vaststellen van de juiste inkoopstrategie.

Om te kunnen bepalen welke aanbestedingsprocedure moet worden gevolgd, dient de totale opdrachtwaarde (exclusief BTW) te worden vastgesteld conform de Aanbestedingswet (artikel 2.18). Hierbij is het van belang dat gerealiseerd wordt dat de gemeente Venlo wettelijk als één aanbestedende dienst wordt gezien. Vanuit de Aanbestedingswet bestaat de verplichting om opdrachten niet onnodig samen te voegen en omvangrijke of samengevoegde opdrachten, tenzij het niet passend is, in percelen op te delen.

Op basis van de vastgestelde waarde en aard van de het in te kopen levering/dienst/werk, wordt met inachtneming van de in onderstaande tabel genoemde drempelbedragen één van onderstaande aanbestedingsprocedures geselecteerd. De in de tabel aangeven aanbestedingsprocedures zijn de minimaal te hanteren procedures. Uitzonderingen hierop zijn mogelijk, deze worden hierna aangegeven onder “Uitzonderingen op de aanbestedingsprocedures”

Soort opdracht Aanbestedingsvorm	Werken	Leveringen & Diensten**
Gemeentelijk aanbestedingsbeleid		
Enkelvoudig onderhands	< € 50.000	< € 50.000
Meervoudig onderhands	€ 50.000 – € 1.500.000	€ 50.000 - € 150.000
Nationaal openbare of niet-openbare procedure	€ 1.500.000 – EU drempel*	€ 150.000 – EU drempel*
Europese aanbestedingswetgeving		
Europese openbare en niet-openbare procedure	> EU drempel*	> EU drempel*

* De Europese drempels worden iedere twee jaar door de Europese commissie vastgesteld.

** Voor de aanbesteding van 2B diensten (o.a. inhuur van regulier personeel, juridische dienstverlening, maatschappelijke- en gezondheidsdiensten en catering) geldt de Aanbestedingswet en de Gids Proportionaliteit.

Bij inkopen vanaf € 50.000,- geldt een meldingsplicht bij het cluster Inkoop en Aanbesteding.

Enkelvoudige onderhands wordt ook wel 1 op 1 benadering of “gunning uit de hand” genoemd. In principe is geen sprake van een aanbesteding omdat slechts met één door de gemeente te selecteren partij wordt onderhandeld over de opdracht.

eervoudige onderhands is een aanbesteding waarvoor een beperkt aantal van tenminste drie - door de gemeente te selecteren - partijen wordt uitgenodigd. Voor werken geldt het Aanbestedingsreglement (ARW) 2012 waarin voorschriften zijn opgenomen voor de onderhandse procedure.

Nationaal openbare procedure is een aanbesteding die nationaal bekend wordt gemaakt en waarbij een ieder die aan de gestelde minimumeisen voldoet kan inschrijven. Voor werken geldt het Aanbestedingsreglement (ARW) 2012 waarin voorschriften zijn opgenomen voor de openbare procedure.

Nationaal niet–openbare procedure wordt ook wel aangeduid als een openbare procedure met voorafgaande selectie. Deze aanbesteding wordt nationaal bekend gemaakt, waarbij een ieder zich als gegadigde kan melden en waarvoor tenminste één, doch niet meer dan het aantal gegadigden vermeld in de bekendmaking, kunnen worden uitgenodigd om een offerte uit te brengen. Voor werken geldt het Aanbestedingsreglement (ARW) 2012 waarin voorschriften zijn opgenomen voor de niet-openbare procedure.

Europese openbare procedure is een aanbesteding volgens voorschriften van de Aanbestedingswet/ARW 2012 en de daarbij behorende Europese aanbestedingsrichtlijn. Deze procedure is verplicht indien de geraamde waarde van de opdracht de Europese drempelbedragen overschrijdt. De aanbesteding wordt Europees bekend gemaakt en is toegankelijk voor alle (Europese) leveranciers.

Europese niet-openbare procedure wordt ook wel aangeduid als een openbare procedure met voorafgaande selectie. Deze aanbesteding wordt uitgevoerd volgens de voorschriften van de Aanbestedingswet/ARW 2012 en Europees bekend gemaakt, waarbij een ieder zich als gegadigde kan melden en waarvoor een van te voren genoemd minimaal aantal gegadigden kunnen worden uitgenodigd om een offerte uit te brengen.

Uitzonderingen op de aanbestedingsprocedures

Boven de EU drempel

De door de Aanbestedingswet 2012 aangegeven uitzonderingen op de aanbestedingsprocedures zijn van toepassing.

Onder de EU drempel

Uitzonderingen op de minimaal voorgeschreven aanbestedingsprocedures onder de drempel zijn mogelijk in die gevallen die de Aanbestedingswet 2012 toestaat én waarmee de doelstellingen uit dit Strategisch inkoopkader worden gediend. De uitzonderingen dienen deugdelijk gemotiveerd (en bij voorkeur vooraf) voorgelegd te worden aan het college ter besluitvorming.

III. Tenslotte

Tactisch beleid

Om op een eenvoudige wijze een goede balans te vinden tussen de genoemde doelstellingen wordt voor de praktijk een “Handboek inkoop en contractmanagement” opgesteld en vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders. Hierin wordt een nadere uitwerking gegeven van het strategisch inkoopkader

Inwerkingtreding

Bovenstaand Strategisch inkoopkader 2014 treedt inwerking op 1 januari 2014. Met ingang van laatstgenoemde datum wordt het ‘Strategisch inkoopkader 2013’ ingetrokken.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26 november 2014.

De griffier, De voorzitter